

ZILE CU SFINȚI

(*sinaxare, însemnări, cântări,
lecturi și gânduri filocalice*)

pe luna
IANUARIE

Texte diortosite de Pr. Sever Negrescu

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Doxologia
Iași, 2018

Sete de sfințenie

Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Doxologia, vine cu o nouă carte înaintea cititorilor și trăitorilor de Hristos, în ostoirea setei acestora de sfințenie.

Gândită ca un sprijin pe calea către Dumnezeu, seria *Zilelor cu Sfinți*, începută odată cu Anul bisericesc (1 septembrie), se va întinde pe parcursul celor douăsprezece luni ale anului, conferind valoare sfântă, îndrăzneală sfioasă și delicatețe vizibilă timpului.

Sfântul, după convingerea părintelui Dumitru Stăniloae, *a biruit timpul, reprezentând umanul purificat și anticipând zărilor umanității desăvârșite* (Dogmatica, 1996, p. 187). Aceleași coordonate și le propune volumul de față, exprimându-le și interpretându-le.

Astăzi, când alergăm după *zile cu soare*, după *zile senine*, după *zile cu belșug*, după *zile îndelungate*, este bine să trăim, clipă de clipă, alături de Sfinții lui Dumnezeu. Un ecfonis din cultul Bisericii noastre enunță următorul adevăr: *Sfânt ești Dumnezeul nostru și întru Sfinți Te*

odihnești. Fiecare zi a anului (a vieții) trebuie trăită întru odihna sinaxarelor, cântărilor, însemnărilor scripturistice și patristice, lecturilor, gândurilor filocalice.

Într-un cuvânt, ne aflăm în fața unei apariții editoriale deosebit de prețioasă și necesară.

O binecuvântăm, sperând că va fi *odihnă* pentru cei ce au și deschidere pentru cei ce nu au, deocamdată, sete de sfințenie.

† Teofan,

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

1 IANUARIE

Începutul tuturor începuturilor Prăznuirea Tăierii-împrejur a Mântuitorului nostru Iisus Hristos și pomenirea Sfântului Părintelui nostru Vasile cel Mare († 379)

Odată cu începutul fiecărui an, Sfinții Părinți au statornicit să prăznuim Ziua punerii numelui lui Iisus și Tăierea-împrejur cea după Trup a Lui. Împlinind Legea, Iisus Hristos a înlăturat rânduiala trupească și a adus în lume o tăiere împrejur nefăcută de mână, duhovnicească, a Sfântului Botez.

Sfântul Vasile cel Mare s-a născut în Cezareea Capadociei, din părinți înstăriți, Emilia și Vasile. În Atena a deprins retorica, filosofia, astronomia și toate celelalte științe ale vremii. A fost episcop al Cezareei Capadociei aproape zece ani, atrăgându-și cu vrednicie numirea de *cel Mare*. În slujbele bisericești este portretizat

astfel: *albina Bisericii lui Hristos, care cu același ac adună miere pentru dreptcredincioși și înțepă pe eretici*. Este cel dintâi ierarh care a întemeiat azile și spitale în apropierea bisericilor, așezăminte care îi vor purta numele, *vasiliade*. Scrieri teologice, apologetice, ascetice, canonice, precum și Dumnezeiasca Liturghie încununează această prezență a Bisericii lui Hristos pe pământ.

La vârsta de 49 de ani, în ziua de 1 ianuarie 379, plâns de credincioși și de necredincioși, Vasile cel Mare s-a mutat la Domnul.

Însemnare

Luați aminte ca nu cumva cineva să facă din voi o pradă prin filosofie și prin deșarta înșelăciune din predania omenească, după stihiele lumii și nu după Hristos. Căci întru El locuiește trupește toată deplinătatea dumnezeirii, și deplini sunteți voi întru El, Cel ce este Cap a toată Domnia și Stăpânia. Întru El ați fost tăiați împrejur cu tăiere'mprejur nefăcută de mână, prin dezbrăcarea de trupul cărnii întru tăierea'mprejur a lui Hristos. Îngropați cu El prin botez, întru El ați și înviat prin credința în lucrarea lui Dumnezeu Care L-a înviat pe

El din morți. Iar pe voi, cei ce erați morți în greșalele voastre și în netăierea'mprejur a trupului vostru, v'a făcut vii împreună cu El, iertându-vă toate greșalele, ștergând zăpășul ce era asupra noastră, potrivit nouă prin opreliștile lui, pe care ni l-a luat din cale pironindu-l pe cruce; prin ea biruit-a El Începătoriile și Stăpâniile, dezbrăcându-le și dându-le'n priveriște.

(Coloseni 2, 8-15)

Cântare

Domnul tuturor rabdă tăiere împrejur
și taie ca un Bun greșelile muritorilor,
dând lumii, astăzi, mântuire, iar
ierarhul Ziditorului, purtătorul
de lumină și dumnezeiescul
preot al lui Hristos, Vasile,
se bucură întru cei de sus.

(*Condac*, Mineiul pe Ianuarie, ziua întâi)

Lectură

din anul cel vechi au rămas doar țândări
pentru cel nou nu mi-am făcut niciun plan
nicio promisiune.

nu voi fi mai bună
nu voi aduce acasă un câine fără adăpost
nu voi da mai mulți bani cerșetorilor.
voi căuta ca de obicei
floarea nimicului
voi scrie despre mine și prietenii plecați
într-un fel sau altul.

anul cel nou se va preface și el în țândări
eu voi coborî încă o treaptă
va rămâne doar un calendar învechit
să depună mărturie.

(aici am strivit hârtia
am deschis fereastra
am tras o gură de aer de iarnă
am constatat că ceața e foarte deasă
și că nimeni nu mă va găsi)

(Letiția Ilea, *Anul cel nou*)

Gânduri filocalice

Eu vreau ca omul să se împărtășească de toate virtuțile. Pentru aceasta, pune început la toată porunca lui Dumnezeu, în cea mai mare răbdare, cu toată dorirea sufletului și a trupului, defăimat și nemânios, împăciuitoare și nerăsplătind răul cu rău, neluând în seamă căderile

celorlați. Nu te măsoară pe tine însuși, ci fii mai prejos decât toată făptura, în lepădarea de materie și de cele după trup, în osteneala războiului, în discernământ, în curăția sufletului, în suferințe, închizând mormântul ca și când ești deja mort.

(Avva Ioan Kolovos)

2 IANUARIE
Botezătorul Sfântului
Constantin cel Mare
Pomenirea Sfântului Silvestru,
Episcopul Romei († 335)
și a Sfântului Serafim de Sarov († 1833)

Fiu al lui Rufin și al Iustei, Sfântul Silvestru s-a născut la Roma, unde a deprins de mic învățătura creștină. La anul 314 este ales Episcop al Romei. Auzind că împăratul Constantin, îmbolnăvindu-se, a fost îndemnat de vracii păgâni să se scalde în sângele cald al creștinilor, Sfântul Silvestru i-a spus: *scăldătoarea de care ai trebuință, împărate, este cu totul alta. Se cuvine să crezi fără șovăire în Hristos Dumnezeu, să postești, să te lepezi de păcatele săvârșite și să eliberezi toți creștinii întemnițați.* Împăratul Constantin cel Mare a împlinit întocmai cele spuse de Ierarhul Silvestru și a primit Sfântul Botez.

Făcându-se mijlocitor de mântuire multora, la adânci bătrâneți, Sfântul Silvestru s-a mutat

la Dumnezeu și a fost îngropat în cimitirul Priscilei din Roma.

Sfântul Serafim de Sarov, născut în orașul Kursk, în 1759, din părinții Isidor și Agafia, este unul dintre cei mai mari cuvioși ruși. A trăit majoritatea vieții într-o colibă săpată în inima pădurii, având vecini animalele sălbatice, care se obișnuiseră să primească hrană din mâna lui. Căutat de credincioși, îi întâmpina la chilia lui întotdeauna cu glăsuirea: *Bucuria mea!* Lumea îl lăuda permanent, el numindu-se *sărmanul Serafim*.

Însemnare

Și nimeni nu-și ia singur cinstea aceasta, ci numai cel chemat de Dumnezeu, precum Aaron. Așa și Hristos, nu El Și-a dat Luiși slava de a deveni Arhieru, ci Acela Care I-a grăit: Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut, așa cum în alt loc El zice: Tu ești preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec. El este Cel ce, în zilele trupului Său, cu strigăt tare și cu lacrimi a adus cereri și rugăciuni către Cel care putea să-L mântuiască din moarte; și ascultat a fost, de dragul evlaviei Sale. Și cu toate că era Fiu, din cele ce-a

pățimit a învățat ascultarea și, odată devenit de-săvârșit, tuturor celor ce-L ascultă le-a devenit pricină de mântuire veșnică, numit de Dumnezeu Arhiereu după rânduiala lui Melchisedec.

(Evrei 5, 4-10)

Cântare

Părinte Ierarhe Silvestru,
luminându-te sfințit cu lumina preoției,
ai luminat pe credincioși cu învățături pline
de lumină,
ca să cinstească o Ființă în trei Ipostasuri
și întru o Fire
și ai alungat întunericul ereziilor.
Drept aceea, astăzi, bucurându-ne,
prăznuim în chip luminat pomenirea ta
cea purtătoare de lumină.

(*Stihiră*, Mineiul pe Ianuarie,
ziua a doua)

Lectură

Nu îmi vorbești, Doamne,
nu ai loc de lașitatea și justificările mele.
Tu ești tăcerea în vertigiu din rumori,
nu am nimic să Te cheme,
dar Îți simt prezența în pata însângerată

din începutul și sfârșitul
fiecărei zile.

Stau în trufia rugăciunii
și graiurile mele se prefac în cenuși.

(Aurel Pantea, *Tăceri*)

Gânduri filocalice

Nu este mai mare ascultare, ca ascultarea de Biserică. Și dacă n-ai face altceva, decât să cureți cu o cârpă dușumeaua din Casa lui Dumnezeu, asta se socotește mai presus de orice altă faptă. Nu este o ascultare mai mare ca cea făcută pentru Biserică. Și orice ai face în Biserică și când intri și când stai și când ieși, totul trebuie să faci cu frică și niciodată să nu încetezi rugăciunea minții și să nu vorbești cu nimeni. Ce poate fi mai frumos, mai plăcut și mai presus decât Sfânta Biserică? Unde să ne bucurăm sufletul, inima și cugetul, dacă nu în Biserică, unde însuși Stăpânul și Domnul nostru este totdeauna cu noi?

(Sfântul Serafim de Sarov)